Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

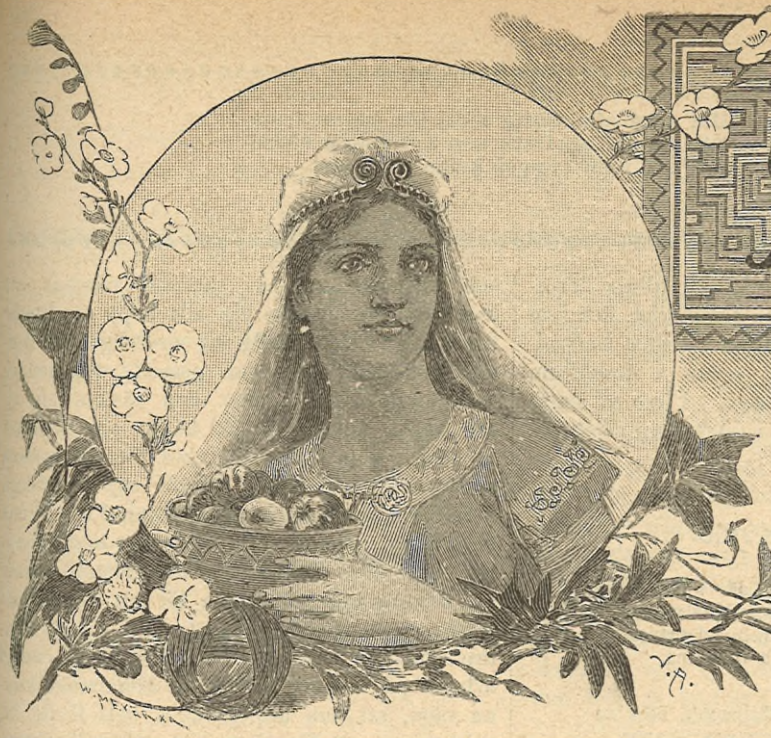

IDUN

PRAKTISK VECKOTIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET.

Stockholm, Gernandts Boktr.-Aktieb.

N:r 23 (181) Fredagen den 5 juni 1891. 4:de årg.

Prenumerationspris pr år:
Idun med Modetidning och kolorerade planscher ..... kr. 8: —
Idun m. Modet. utan kol. pl. » 6: 50
Idun ensam..... » 4: —

Byrå:
Hamngatan 16, 2½ tr.
(midt för Kungsträdgården.)
Prenumer. sker i *landsorten* å postanstalt, i *Stockholm* hos redaktion.

Redaktör och utgifvare:
FRITHIOF HELLBERG.
Träffas å byrån kl. 10—11.
Allm. Telef. 61 47.

Utgifningstid:
hvarje helgfri fredag.
Lösnummerpris: 15 öre.
(vid kompletteringar).

Annonspris:
35 öre pr nonpareillerad.
För »Platssökande» och »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjadt tiotal stafv.
Utländska annonser 70 öre pr nonp.-rad.

Selma Lagerlöf.

I Östra Emterviks socken i Vermland ligger egemdomen Mårbacka. Det är många, många år sedan jag var där, men jag minnes ändå så väl, hur hemtreflig den rödmålade byggningen såg ut, hur godt det smakade att äta ute på den rymliga, af präktiga slingerväxter öfvervuxna verandan, och hur inbjudande det var att på morgonen hålla till på den stora gräsplanen framför huset och längre fram på dagen krypa undan i de skuggiga gångarna borta i trädgården, då middagshettan började kännas alltför tryckande.

På Mårbacka är Selma Lagerlöf född. Uppväxt därstädes i ett stilla och lyckligt hem, erhöll hon sin första undervisning af guvernanter. Om vi undantaga ett par vintrar, som hon tillbragte borta hos släktingar, vistades hon ständigt i hemmet, ända tills hon vid tjugutre års ålder i Stockholm genomgick en förberedande kurs till Högre lärarinneseminariet, vid hvilket hon år 1882 vann inträde. Tre år senare fick hon plats vid Elementarskolan för flickor i Landskrona och

har där utvecklats till en driftig och skicklig lärarinna. Hon är nu trettiotvå år gammal.

Själf anser hon sin far, löjtnant Erik Gustaf Lagerlöf, vara den, som kommit henne att utbilda sig till författarinna. Han egnade en fanatisk dyrkan åt våra store skalder, och Runeberg och Tegnér lästes ofta högt i familjekretsen. Denna faderns dyrkan gjorde ett djupt intryck på dottern Selma, och hon beslöt sig redan vid åtta års ålder för att bli författare. Men som hon ej ansåg sig höra till de lyckliga, som fått på sin lott gåfvan att kunna skrifva vers, bestämde hon sig i all ödmjukhet för att »bara skrifva romaner».

Selma Lagerlöf har en lång utvecklingshistoria, och hon har en gång helt skämtsamt yttrat, att hennes diktning genomgått samma skeden, som vår literatur. Låtom oss då försöka följa henne.

Då den nu så omtalade författarinnan var femton år, upptäckte hon plötsligt, att hon kunde rimma. Jubel! Hon kunde ej sofva på en hel natt af idel glädje. Hon

Och göms din gärning i en okänd vrå,
Så fyll din plikt med lust och fröjd ändå,
Fast ej millioner mänskoögon se det;
Där Gud allsvåldig själf för hären fram,
Där är för stoftets son det ingen skam
Att stå som simpel krigare i ledet.

FJALAR.

trodde sig genast vara fullfärdig skald. Rim och vackra ord — mer kunde väl icke behöfvas. Ej långt därefter uppträdde hon som poet vid hvarjehanda högtidliga tillfällen, såsom födelsedagar, bröllop, m. m., och rönte den framgång, som ofta nog kommer tillfällighetsdiktaren till del. Detta var den Dalinska, namnsdagsdiktningens, period.

Därpå följde lärodikternas, så de fosforistiska sagospelens och de hemska balladernas tid. Sedan kommo arbeten i Götiska förbundets stil med fornnordiska motiv och Tegnér-efterbildningar och till sist sonettdiktning i Snoilskys manér.

Under den tid Selma Lagerlöf dyrkade den fosforistiska skolan — hon var då nitton år — hade hennes yngre syster tagit hennes diktning i sitt hägn. Denna yrkade framför allt på ett klingande och lättflytande språk. De båda systrarna upprättade en dockteater, måhända någonting alldeles »enastående» i sitt slag. Naturligtvis skrefvo de sina pjäser själfva. Den äldre förde pennan, den yngre skötte granskningen. För kuriositetens skull meddelas här ett prof på denna dockteaterspoesi.

Hofmästaren talar.

Som sagdt, den saken än jag minns.
Alektryo, vår unge prins,
på skönhet rik och ära,
han satt just vid sitt middagmål,
åt snöhvit glace ur silfverskål,
men råkade sig skära.

Skarp som en stråle knifven var.
Djupt in i prinsens hand den far,
och strax han börjar blöda.
Jag såg från sårets röda rand
till silfverfatet i hans hand
de dunkla droppar flöda.

De droppar fann jag likna då
en rosenkrans, som nedlagts på
en marmorgrafs ruiner.
Men också, som ni väl förstår,
uti en pudrad skönhets hår
ett smycke af rubiner.

När dockteatern blef omodern, diktade de båda systrarna ballader. Detta skedde nästan alltid nattetid — på dagen måste de arbeta och läsa — och modigt kämpande med sömnen, smidde de samman rim på rim. Om väggarne i det lilla flickrummet på Mårbacka haft öron, hade de nog mången natt fått höra vidunderliga saker. Nästa dag blef det författade upptecknadt och afprofvades sedan vid pianot, ty balladerna skrefvos alltid till vissa favoritmelodier, så att de lätt skulle kunna sjungas.

Till denna glada tids dystra poesi hör »Tsar Ivan den Förskräcklige», som, afsjungen på en munter valsmelodi, åstadkom en minst sagdt skräckinjagande effekt.

Det tycks, som om dessa båda systrar varit bra barnsliga, alltför barnsliga kanhända. Men det låg dock något genialiskt öfver deras lekar. Det var två konstnärsnaturers försök att gifva smak och färg åt en tämligen enformig verklighet.

Den unga författarinnan var välbeställd seminarist, då sonetternas blomstringstid inföll. Trots den nästan till ordspråk blifna öfveransträngningen vid Norra seminariet, fick hon dock tid att ganska flitigt besöka hufvudstadens teatrar och att sedan i sonettform skildra, hvad hon där sett. Flere af dessa sonetter ha varit intagna i tidskriften »Dagny». Här meddelas en:

Fra Diavolo.

Det finns ett värdshus där i Terracina,
beskuggadt utaf lummiga platåner,
en tillflyktsort för främlingskaravaner,
tack vare viner, eldiga och fina.

När månens strålar, dallrande beskina
dess utaf murgrön kransade altåner,
utspelas där små glödande romåner,
beskyddade af Sancta Mandolina.

Då lutar ladyn sig mot rankans galler,
och nedanför i doftberusad natt
markisens röst dör bort i smeksamt daller.

I morgon tar han väl karbinen fatt
och plymbeskuggad kalabreserhatt
samt fordrar skatt af lydiga vasåller.

Vid denna tid hade Selma alldeles kommit bort från det lif af drömmar och lekar, som hon och hennes syster fört. Hon har sedan dess fått smaka på åtskilligt af lifvets allvar, ty sorg och bekymmer af flere slag ha kommit på hennes lott. Men ur pröfningens eld har hon framgått luttrad och stärkt, mera handlingskraftig och med både varmare och djupare uppfattning af världen och människorna.

Redan samma år Selma Lagerlöf började studera i Stockholm, uppstod hos henne tanken att uppteckna och till ett helt sammanfoga de Vermlandssägner hon från flere håll samlat och för hvilka hon fått så varma sympatier genom faderns ovanligt stora talang att med friskhet och lif berätta om forna tider och hans sätt att se allt gammalt i ett egendomligt strålande ljus. Tid och krafter räckte dock icke till, hvarför det stannade vid blotta tanken. I Landskrona upptogs åter idén; arbetet afbröts än genom skolgöromål, än genom författarskap i Dagny, men med outtröttlig energi upptog hon det ånyo. Än skulle ämnet utarbetas i romanform — åttaåringens beslut att skrifva romaner tyckes förut ha varit alldeles förgätet, — än skulle det bli ett skådespel, än skrefs det på vers, än på prosa.

Slutligen bragtes hon dock af friherrinnan S. L—d Adlersparre att på fullt allvar försöka sig med prosastilen, men den unga författarinnan var i förtviflan öfver sin oförmåga att gifva den rätta stämningen åt det hon ville berätta. Under flitigt studium af de bästa författare sökte hon efter en passande förebild; hon gjorde därigenom förtrolig bekantskap med det snillrika och sköna och lärde att uppskatta betydelsen af ett vårdadt språk, men sitt egentliga syftemål vann hon ej. Så kom ändtligen för henne den tid, då det ej längre blef fråga om att göra efter, då hon kastade alla mönster, skolor och förebilder öfver bord för att uteslutande hålla sig till sitt eget skrifsätt. Det är egendomligt och förtjänar att här särskildt nämnas, att hon samtidigt afsade sig allt hopp om literär framgång. Hon ansåg sig visserligen ha funnit just den stil, som passade för hennes Vermlandshistorier, men hon tänkte sig ej, att någon annan skulle känna sig tilltalad af den. Hon gaf dock vika för sin systers enträgna böner, eller rättare sagdt stränga befallning, att insända några kapitel till Iduns pristäfling, men då hon afskickat manuskriptet, gaf hon luft åt sin misströstan genom att bränna upp koncepten för att slippa påminnas om denna dumhet. Icke dess mindre fortsatte hon med en märkvärdig energi arbetet på sin roman för att åtminstone kunna säga, att hon utfört något helt i sitt lif, och genom att för några vänner uppläsa stycken af berättelsen, som tilldrog sig deras lifliga sympatier, vann hon en viss självförtröstan.

Att Selma Lagerlöf fick Iduns högsta pris och därjämte ett varmt och odeladt erkännande af prisdomarne, är allmänt bekant. Den obemärkta lärarinnan har med ens blifvit en ryktbarhet, hennes bok har blifvit granskad, diskuterad, tadlad och berömd, allt till hennes egen stora förvåning. Att hela romanen, när den en gång skulle komma ut, borde göra ett visst uppseende, det hade hon nog under det fortskridande arbetet på densamma lärt sig förstå; men att dessa kapitel skulle så fästa det allmänna intresset vid sig, det hade hon, som ofvan nämnts, varit långt från att ana. Såsom den bästa vinsten af sin framgång räknar hon, att hon nu genom friherrinnan Adlersparres ingripande blifvit satt i tillfälle att under någon tid odeladt kunna egna sig åt sin roman.

Bland allt det material, som stått mig till buds, hur jag sökt att till denna skildring utvälja, hvad som kunnat vara af allmännare intresse. Med flit har jag afhållit mig från någon karaktärsskildring, likasom jag underlåtit att fälla något omdöme om fröken Lagerlöfs skrifter. De ha dessutom blifvit tillräckligt bedömda förut. Endast det vill jag säga, att det i hennes yttre framträdande finnes så mycket lugn och självbeherskning, att jag ej kan neka mig nöjet att tro, att hon med förstånd och omdöme skall kunna lyckligt afsluta sitt verk. Att fantasi och poetisk begåfning icke brista, det vet jag.

—*n*—*s*.

Teresa.

Teresa tror ej på älfvor,
från blotta namnet hon hastar,
och sina regnvåta blommor
hon rätt i mitt anlet kastar.
Men när jag ser henne ila
med vårdslöst, luftigt behag
kring gräsets fuktiga ringar —
då tror på älfvor jag.

Teresa tror ej på kärlek,
på bränder och bränders våda.
— Teresa har tvänne ögon
att se, hvad som finns att skåda,
två stora, klara glober,
där solen speglar sig mätt,
men den som däri blickar,
han drömmer om kärlek lätt.

Teresa tror ej på vigsel,
på aktning med djupa rötter,
på hem med små mjuka tofflor,
just spdda för nätta fötter,
och så en glans kring det hela,
en oförklarad och rik . . .
Teresa är stolt att ej ha
en gnista af romantik.

Teresa älskar brodering,
på arbete blott hon tänker,
men låt ej någonting märka,
när drömmande hon det sänker!
Ur vaknade ögon annars
en kylig blick dig slår:
Teresa tror hon är gammal
med tjugu långa år.

Per Hallström.

Medan vinden blåser.

»Den kraft, som stormar vildt med hot
att självviskt allt föröda,
hur ringa är han ej emot
den ädelt burna möda,
som, trygg i känslan af sin plikt,
har mätt sitt mål och vägt dess vikt.»

I en tid, som uppröres af så många skiftande frågor, som så lifligt beröres af det nya, att det gamla synes klandervärdt, och som har så utpräglad lust för teorier, att de gamla af föregående släkten upptrampade stigarne genom lifvet öfvergifvas blott för lusten att företaga utflykter ins blaue hinein, i en sådan tid, synes det mig, kan innehållet i ofvanstående strof, som för någon tid sedan stod som motto i Idun, tillämpas på en mängd områden af mänskligt lif.

Äfven konsten följer tidens riktning och ger oss studier i stället för konstverk. Konstnärerna uppställa såsom sitt mål att skildra naturen objektivt oberoende af alla gamla konstregler, och konstverken visa oss genom deras vexlande uppfattning af naturen, att den sanning konstnärerna lyckats återgifva egentligen var individuel.

Bland alla dessa olika frågor, som nutiden söker lösa, intager kvinnofrågan en framskjuten ställning. Kvinnoemancipationen, såvidt den uppställer såsom sin trosartikel kvinnans fullkomliga likhet med mannen, ställer sig därmed i opposition mot hittills gällande uppfattningar och åstadkommer en slitning i åsikter, som hotar att försvaga kraften af de pliktbud, som sedan gammalt ansetts heliga för kvinnan. I så måtto synes ofvanstående strof ha full tillämplighet på kvinnan och den brytningsperiod hon nu genomgår samt ge anledning till några allvarliga ord.

Det behöfves ej någon stor skarpsynthet för att märka, att redan nu en ganska betydlig skilnad förefinnes mellan vår tids unga kvinnor och föregående släktleds. Förr uppfostrades den unga flickan hufvudsakligen till att blifva maka och moder. Hennes utbildning försiggick i allmänhet mera i hemmet, under moderns ledning. Hon lärde sig att sköta ett hushåll i alla dess detaljer och satte sin stolthet i att icke ge sin moder efter i praktisk duglighet. Det var modern, som föregick henne med exempel ej blott i att sköta hushållsbestyren, utan äfven i att behandla tjänarne, och ofta blef modern föredöme för den unga frun i hennes förhållande till mannen. Det är klart, att under sådana förhållanden den unga flickans uppfostran i många fall kom att lida af vissa brister. Hon lärde sig ofta ej mer än modern kunnat, och den bokliga bildning, som bestods henne, blef i många fall ofullständig. Men huru allvarliga dessa brister än må synas, uppvägdes de dock mer än väl af förtjänsterna.

Den unga flickan fick från första början sätta sig in i sysslor, som skulle komma att utgöra hennes lifsuppgift. Hon vann därigenom en säkerhet, ett praktiskt förstånd, ett savoir faire, som på intet annat sätt kan vinnas.

Skötseln af yngre syskon gaf henne insikter, som blefvo henne till stor nytta, då hon fick sina egna små att vårda. Hon uppfostrades i hemmets frid, under hägnet af föräldrar, i kretsen af älskade syskon, och minnet af föräldrahemmet skulle komma att med en fläkt af huslighet och värme följa henne genom hela lifvet. De allvarliga plikter, som pålades henne, den omsorg, kraft och förstånd, de fordrade, utbildade såväl hennes karaktär som praktiska duglighet, på samma gång de gåfvo sund näring åt hjärtat.

Hvem af oss har inte någon gång under sitt lif träffat på en dylik utmärkt kvinna och lärt sig att älska henne? Hvem har icke känt sig tilltalad af hennes lugna väsen, hennes klara förstånd, det varma deltagande hjärtat, det hängifna sinnelaget, den doft af sann och sund kvinlighet, som omgaf henne? Hvem ville icke i en sådan kvinna se en värdig maka, en värdig moder?

Ty värr synes icke den moderna uppfostringsmetoden lämplig att bilda sådana kvinnor. Hvar ligger felet? Den unga flickan lär sig nu för tiden mångahanda saker. Har hon nytta däraf, blir hon mera lycklig, mera sann? Utan tvifvel kommer hon i åtnjutande af ett större mått boklig bildning nu än förr. Måhända har hon studerat fysiologi, helsolära o. d. Är hon friskare för det? Måhända har hon läst teologi och kyrkohistoria. Är hon mera religiös? Kanhända också hon lärt sig pianospel, akvarellmålning, fransk konversation. Är hon mera älskvärd? Om hon ock kommer att tillegna sig alla dessa egenskaper, kommer hon med allt detta att uppfostra sina barn till goda och dugliga människor? Det torde synas, som om jag med ofvanstående velat säga, att boklig bildning vore för kvinnan till intet gagn. Detta har dock ej varit meningen, men jag frågar, om all den tid, som användts på denna del af uppfostran, varit väl använd.

Alla dessa olikartade ämnen, som den unga flickan i skolan skall tillegna sig, upptaga så hennes tid, att föga blifver öfver för annan verksamhet. Dessutom kan det lätt hända, att hennes praktiska duglighet och energi förslappas genom den ensidiga teoretiska verksamheten och förvandlas till »eftertankens kranka blekhet».

En sådan öfveransträngd flicka med böjelse för teoretiserande och ofruktbara idéer är föga lämplig för de moderliga plikter, som kanhända en gång skola läggas på hennes skuldror. En följd af denna ensidiga teoretiska uppfostringsmetod har blifvit, att så många fattiga flickor taga sig anställning som guvernanter, hvaraf de knappast hafva annan nytta än möjligen ett ledigare sätt att skicka sig.

Må de unga flickorna egna sig åt studier, som hafva utpräglad fallenhet för dylika, och må de öfriga blifva delaktiga af så stor boklig bildning de kunna erhålla, utan att åsidosätta den viktiga del af uppfostran, som tjänar till att dana dem för makans och moderns maktpåliggande plikter eller till att utbilda dem till dugliga samhällsmedlemmar, hvilka såsom ogifta äro tvungna att själfva förvärfva sitt uppehälle. I flickor, som vunnit den hvita mössan, sätten den ej som skylt på edra hufvuden, så vida I ej *behöfven* visa detta insegel på eder lärdom, utan gömmen den bland öfriga kära minnen, och låten endast klarheten i edert förstånd, mogenheten i edert omdöme, finheten i eder uppfattning och känsla förråda, att I varit på väg till Parnassen. Och I, som icke kännen någon afgjord böjelse att utbilda eder vare sig för lärarinnans och läkarens allvarliga kall eller för någon af de banor, som nutiden öppnat för kvinnan, I som ännu ären nog lyckliga äga ett föräldrahem, I torden komma ihåg, att den, som lärt eder det viktigaste för edert lif, och som alltjämt skall vara villig att skänka eder allt, hvad hon vunnit genom sin egen rika erfarenhet, är just eder moder. Gån till henne och sägen henne: moder, här är din dotter, lär mig hvad du kan. Du har hittills kärleksfullt vårdat mig, och jag har gjort ingenting för dig. Nu vill jag hjälpa dig moder, kanhända skall jag till någon del kunna lätta den börda du bär.

En sådan handling skulle alltid bära god frukt, och vore det än ej mycket I på detta sätt lärden eder, så vore det dock godt och nyttigt. Ja, I lärden eder säkerligen det viktigaste, som kan läras: att med saktmod bära den börda, som lägges på edra skuldror, uppfyllda plikters lycka, själfuppoffringens lugna glädje.

Kvinnan är skapad för hemmet. Hvar en kvinna finnes, där är det alltid mer hem än annorstädes. En ogift mans bostad ger icke det intryck af hemtrefnad som den ogifta kvinnans. Hvad menas då med hem? Det är icke den och den platsen, det och det stället, utan det är det innerliga, kärleksfulla förhållandet mellan närstående personer, mellan man och hustru, föräldrar och barn. Hvar ett sådant förhållande finnes, där är ett hem, och där det saknas, finnes intet hem, om det också inför världen bär ett sådant namn.

Kvinnan är hemmets genius. Kring henne gruppera sig de öfriga familjemedlemmarne, ty det är hon som skänker hemmet dess trefnad. Hon sätter sin karaktär på hemmets yttre utstyrsel, hon pryder hemmet och gör det angenämt, på henne beror till största delen, om barnen äro goda och välartade, och om tjänarne göra sin plikt med glädje. Det är då icke af så stor vikt, om hon kan berätta om Alexander den stores härtåg, eller om hon lärt sig lösa andra gradens ekvationer, som om hon vet att sköta hemmets

mångfaldiga bestyr och har en allvarlig vilja att gifva sina barn en god uppfostran samt att bereda sin man sällhet och lycka. Modern är barnens bästa lärare, emedan de kunskaper hon meddelar dem äro för lifvet af högsta vikt, och emedan hon så väl förstår att lämpa sina lärdomar efter deras uppfattningsförmåga. Hustrun är mannens bästa hjälp och tröst, ty emedan hennes begåfning är så olika mannens, gagnar hon honom i de fall, då han själf saknar lust eller förmåga att verka. Barnen äro icke blott en föreningslänk mellan föräldrarne, de utgöra framtidshoppet, den kommande generationen, som skall realisera, hvad vi ännu endast drömt om. På samma gång de erinra oss om vår egen sälla barndom, komma de oss att ana ett lyckligare tillstånd för kommande släkten.

Säll den kvinna, som har goda barn! Säll är hon, om hon kan så vårda sitt hem, att det blir en efterlängtad fristad under det yttre lifvets strider! Säll är hon, om hon förstår att öfva de dygder, hvarpå lyckan hvilar: gudsfruktan, kärlek, förtroende och förnöjsamhet.

* * *

Ju starkare vinden blåser, desto mer för den med sig af stoft och dam. — Ju häftigare nya åsikter storma fram och vilja göra sig gällande, desto kraftigare uppröres den moraliska atmosfären, och ämnen sättas i rörelse, som det varit bäst att lemna i fred. Kvinnans fullkomliga likhet med mannen är en tanke utan grund och stöd; kvinnans likställighet med mannen har, i en viss mening åtminstone, fullt berättigande. Kanhända skall, när vinden saktat sig, dammet falla och rena, friska fläktar bringa oss vederkvickelse.

—e—n.

En engelsk flickpension.

Skildrad för Idun

af —tz.

På det nu för tiden talas så mycket om skolor och undervisning, torde kanske en beskrifning öfver den engelska skola, i hvilken jag såsom elev tillbragt någon tid, roa Iduns läsarinnor.

Skolan, Crofton Hill, låg i utkanten af en mindre engelsk stad och var vackert belägen på en backe helt nära hafvet. Byggnaden, som af de engelska flickorna, betecknande nog, kallades »on bojt», deras uttal af franska orden »une boite, var fem våningar hög och alldeles liksidig. I nedre våningen funnos skolrum, matsal och kapprum samt köket i en flygel, andra och tredje våningarne disponerades af föreståndarinnan och hennes familj, vi helpensionärer bodde i fjärde och femte, och i vindsvåningen hade pigorna sina sofrum. Hela byggnaden var inredd med engelsk snygghet och komfort. Endast helpensionärer emottogos, och vi voro inalles 25 flickor mellan 9 och 17 år.

Vi voro delade i tre olika lexlag, och under lektionerna samlades hvar afdelning omkring sitt bord i den gemensamma skolsalen. Denna var ett stort, präktigt rum med 5 par fönster; väggar och dörrar voro här liksom i hela byggnaden af ljus, gråblå färg, dörrhandtagen af porslin. Hela golfvet täcktes af en vacker, ljusblommig matta, och framför alla fönstren hängde hvita spetsgardiner rätt ned. Om kvällarne, då dagens arbete var slutadt, bar vakten för veckan ut alla våra bläckhorn och bredde dukar på skolborden. I förstugan funnos skåp, i hvilka hvar elev hade en afdelning för sina böcker etc. Dessa öppnades endast på bestämd tid, och då måste man taga fram allt, som behöfdes för dagen. I matsalen voro 3 långa bord, ett för familjen B, som dock endast intog frukost och middag tillsammans med oss, samt två för oss flickor. Vid bordändarne sutto lärarinnorna och lade, enligt engelskt bruk, för åt oss. Matsalen såväl som skolsalen uppvärmdes medels stora, öppna kaminer, alla de öfriga rummen, trappor och korridorer genom rörledningar med varmt vatten. Vid sidan af matsalen låg det s. k. »class-room», hvarest musiklektioner gåfvos. För musiköfningarne funnos 6 små rum vägg i vägg, så stora att ett piano med stol fick plats. Naturligtvis hördes tydligt, hvad grannarne spelade och sjöngo, hvilket var både löjligt och nervretande på samma gång. En stor gymnastiksal fanns i särskild byggnad, sammanhängande med skolrummen. Här brukade vi komma in från våra promenader för att byta om skodon; vi gingo aldrig med galoscher, men aldrig heller med samma skodon ute som inne. I gymnastiksalen brukade vi leka och dansa, då vädret var för dåligt att gå ut. I sofrummen fingo vi aldrig vistas om dagarne, de voro alla ljusa och luftiga, med hvita gardiner, hvita täcken, mattor på golfven och prydliga toaletter. I båda våningarne funnos badrum, så att hvarje flicka badade en gång i veckan. Vi blandade själfva baden, varma eller kalla efter behag. I badrummen funnos äfven tvättställningar med kallt och varmt vatten och äfvenså i kapprummet.

Om morgnarne knackades på våra dörrar, hvarpå man hade 3 kvart att kläda sig, innan klockan ringde till morgonbönen. Denna förrättades af föreståndarinnans man mr B. i skolsalen. Vi flickor sutto ordnade efter åldrar midt emot mr B., lärarinnorna sutto bredvid oss, och vid långsidan af salen sutto de 5 pigorna anförda af »cook», en mycket betydande person. Mr B. läste först ett stycke ur bibeln, därpå stego vi alla upp för att falla på knä, hvar och en framför sin stol, medan mr B. läste en lång bön, som slutades med »Fader vår». Nu samlades de större flickorna omkring den parisiska lärarinnan för att hafva en stunds talöfning före frukosten. Denna bestod af kaffe eller te, bredda smörgåsar och skinka, om söndagarne kunde vi äfven få choklad. De båda engelska lärarinnorna, som sutto vid de öfre bordändarne, serverade oss alla, och pigorna buro omkring koppar och tallrikar. Huru lärarinnorna kunde hålla reda på, hvilka af oss, som drucko te eller kaffe, togo socker och icke grädde eller tvärtom eller båda delarne, var riktigt underbart. Efter frukosten började lektionerna. Ett verkligt Herkulesarbete måtte det varit att göra upp schemat. Hvar flicka hade sitt. I de engelska ämnena och franska språket deltogo vi alla, men den, som för öfrigt ville, kunde få lektioner i tyska, italienska, latin, välskrifning, ritning, spelning, sång, gymnastik, dans, ridning och simning. För alla dessa ämnen erlades särskild afgift. Vi hade tre engelska lärarinnor utom mrs B., som gaf endast få lektioner i innanläsning och musik, en franska, en svenska, en tysk musiklärare, gymnastikläraren, dansläraren och en lärarinna i målning, de 4 sistnämnda bodde dock icke på »Crofton Hill». Hvarje ämne lästes icke mer än en halftimme. Vi hade 5 halftimmelektioner på förmiddagen och 4 på eftermiddagen; häri inbegrepos musiköfningarne. De engelska ämnena voro: grammatik, literaturhistoria, engelsk historia, biblisk historia, geografi, politisk ekonomi, räkning och algebra. På analys nedlades rätt mycket arbete. En kväll i veckan hade vi föreläsning i zoologi.

Efter slutade förmiddagslektioner fingo vi en mycket enkel lunch, kakes och vatten, hvarpå vi gingo ut att promenera en timme. Alla flickorna gingo då i ett långt tåg, två och två, som höllo hvarandra i handen; i början och slutet af tåget gick en lärarinna. Dessa promenader voro mycket trefliga. Vi gingo oftast långa vägar ut på den täcka, engelska landsbygden, marken var mycket kuperad omkring »Crofton Hill», och vägarne slingrade uppför och utför backarne, kantade af vackra buskar och klängväxter. Ibland gingo vi ned till hafsstranden och sutto och vaktade på floden och sprungo efter vågorna, då de drogo sig tillbaka, för att störta undan, då de åter rusade fram. Under promenaderna fingo flickorna lof att tala engelska, under lektioner och måltider skulle endast talas franska. Efter hemkomsten snyggade vi upp oss, ibland bytte vi om klädning, men detta var icke alldeles allmänt, och half 2 ringdes till middag. Denna bestod vanligen af ett par sorter kött och efterrätt. Soppa fingo vi mycket sällan. Köttet var alltid mycket godt, men erbjöd föga omvexling: ox-, lam- och grisstek, någon gång köttpastej; till köttet fingo vi potatis, rosenkål, tomater etc. Efterrätten bestod oftast af puddingar, besynnerliga saker för en svensk gom; de tycktes till största delen utgöras af flott och mjöl, samt voro fyllda med frukt eller sylt, eller voro de späckade med korinter. Lyckligtvis fanns för den, som så önskade, vanligen någon mjölkpudding eller blanc-manger. Till maten fingo vi vatten; ville man hafva vin eller dylikt, kostade det särskildt. Engelsmännen hafva som bekant ofantligt många regler att iakttaga under måltiderna, och ve den, som af okunnighet bryter mot någon af dessa, han är en fullkomligt obildad person. En af dessa var t. ex., att man aldrig kunde bedja någon af sina grannar sända brödet, kryddorna eller dylikt, då man själf behöfde det, men väl rekvirera det åt någon annan. Detta nödvändiggjorde, att man ständigt fick se efter, om det fattades något hos de andra för att icke brista i artighet.

Efter middagslektionerna, kl. 5, serverades vår egentligen sista måltid för dagen, te och bredda smörgåsar. Två aftnar i veckan hade vi tillåtelse att läsa, medan vi drucko vårt te, ett privilegium, som vi med stor förtjusning begagnade oss af. Böcker fingo vi mot afgift låna i ett litet skolbibliotek. Efter teet lästes lexorna öfver. Hvarannan kväll hade flickorna gymnastik; denna bestod mest i fristående rörelser, men det var allt bra stor skilnad mellan svenskarnes taktfasta rörelser och dessa. Det var knappt exempel på, att flickorna någonsin utförde dem fullkomligt samtidigt. Hvarje lördagskväll kom en gammal fransman med sin fiol och meddelade undervisning i dans. Kl. 8 fingo vi åter kakes (biscuit) och vatten, dock hade vi då lof att äta af de »godtor», vi medfört från hemmen eller köpt i staden. Det var likväl endast kakor och korf vi höllo oss med, så nog kändes det bra tomt att gå till

sängs utan kvällsmat. Aftonbönen förrättades liksom morgonbönen, dock sjöngo vi alltid en hymn om kvällarne. Efter bönen omfamnade vi mrs B., lärarinnorna och dem bland kamraterna man tyckte om, hvarpå vi gingo upp till våra sofrum. En stund efter kom en lärarinna för att släcka gasen i rummen, och sedan voro alla samtal förbjudna. Detta var lätt att kontrollera, då dörrarne till sofrummen stodo öppna om nätterna.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

"Iduns skollofskoloni."

Tack vare våra läsarinnors offervilliga bistånd har insamlingen till skollofskolonien nu så långt framskridit, att i det närmaste ett tusental kronor influtit — ett betryggande belopp för den goda sakens realiserande på i hufvudsak samma grunder som i fjol. Barnen komma äfvenledes denna gång att utses från olika af hufvudstadens församlingar — fattiga, svaga, men välartade barn, som genom god flit och goda seder gjort sig särskildt förtjänte att ihågkommas till denna glädjefulla, själs- och kroppsstärkande rekreation, af hvilken de alla så väl äro i behof.

Som föreståndarinna för kolonien hafva vi tillfredsställelsen att äfven i år se medfölja fru Fredrique Falk. Dagen för utflyttningen är ännu icke definitivt bestämd, men torde densamma antagligen komma att försiggå under loppet af nästa vecka.

* * *

Vi fortsätta här redovisningen för de influtna medlen.

Transport 821: 16. Nyinflutna medel: Ejda 1: 50; Vårgårda 5: —; A. och E. 2: —: Ernst och Signe 2: —; Oscar Ericsson, Karlskrona 0: 50; Louise H. 0: 50; Cafour 1: 30; »Tante Ulla» 2. —; Minne af Ivan, Karlskrona 10: —; L. R. Östersund 15: —; E—n 2: —; E. och I. S., Halmstad 2: —; Fyra små syskon och deras tjänare i Arjeploug 5: —; A. J. Johansson m. fl., Berg; 8: —; C. Kbg, Uddevalla 1: —; Prenumeranter på Idun i Grenna 3: —; Jeanna 1:—; »Lilla moster» 12: 50; Edla L. Sala 10: — E. W. C. B., A. B., O. T., F. B., O. A., J. L., H. L. Helge Birger och A, J., Skultuna 2: 50; H. F. 2: —; A. E. Kalmar 1: —: Ags 10: —; B. R. S—ll 5: —; Barnavän 1: —; Kolonivänner i Robertsholm och Born 10: —; Jean, Göteborg 5: —; Onämnd, Eskilstuna 8: —; Ellen och Algott 2: —; S. och I. 3: —; Prenumeranter i Trollhättan 5: —; Å—d 1: —; Nils och Barbro 1: —; C. W., Tockarp 3: —; Eric och Birger 2: —; Hildur och Hedvig 2: —; A. M. J. 2: —; H. L. 10: —. Summa 980: 96.

(Forts.)

Stark såsom döden.

Berättelse för Idun

af E . . .

(Forts. o. slut fr. föreg. n:r.)

Hennes omfamning pinade honom, han skulle gärna velat rycka sig lös, men han vågade det icke. Då hennes armar åter sjönko ned på täcket, reste han sig upp med en suck af lättnad.

»Jag för med mig professor A.,» sade han, »han förstår naturligtvis din sjukdom bättre än provincialläkaren, och han skall snart göra dig frisk igen.»

»Låt honom icke komma in,» bad hon sakta, »han kan ingenting göra.»

»Han har rest hit för din skull,» sade Heydenberg kort, »och jag önskar, att han undersöker dig.»

Hon kastade en ängslig blick på honom. »Som du vill,» sade hon undergifvet.

Heydenberg öppnade dörren, och professorn inträdde. Det var en högväxt medelålders man med skarpa grå ögon och hög, kal panna. Öfver hans slätrakade ansikte låg ett uttryck af hårdhet, som föga mildrades af det förbindliga leende, hvilket för ögonblicket krusade de tunna läpparne.

»Hur står det till?» frågade äfven han, i det han närmade sig sängen.

»Er konst är vanmäktig,» svarade hon med ett nästan fiendtligt ögonkast.

»Med er tillåtelse, fru friherrinna, det vill jag afgöra själf.»

Heydenberg drog sig tillbaka från sängen, och läkaren lade örat mot den sjukas bröst. Hans undersökning var långvarig och noggrann, och hans skarpa ansikte fick därunder ett uttryck af spändt intresse, mer förskönande än det kalla leende, som nyss sväfvat däröfver.

Heydenberg hade vändt sig bort, han erfor en underlig, kväfvande känsla. Han sökte intala sig, att ingen fara vore för handen, att hans dystra aningar voro framkallade af en uppjagad fantasi, men likväl var han ej i stånd att öfvervinna dem, och han kämpade förgäfves att återvinna sitt vanliga lugn. Då läkaren reste sig upp från bädden, vände han sig om och såg på honom. Professorns hårda anletsdrag hade fått ett uttryck af stelt allvar.

»Hur är det?» frågnde Heydenberg oroligt.

»Jag skall skrifva ett recept,» ljöd svaret. »Var god och följ mig ut i salen, herr baron.»

»Men kom snart igen,» hviskade den sjuka.

Heydenberg nickade, och de bägge männen lemnade rummet.

Helène vände sig oroligt på bädden. »Karin,» hviskade hon, »är det ordentligt härinne? Lillans leksaker ligga väl inte framme, jag vet, att han plågas af oordning.»

»Allting är, som det skall vara, nådig frun. Nu skall jag bara lägga filten tillrätta öfver fötterna.»

»Tack! Sätt sedan fram en stol vid hufvudgärden, alldeles tätt bredvid, förstår du. Tack, nu kan du gå in till lillan.»

»Och lemna friherrinnan alldeles ensam?»

»Det gör ingenting, han kommer genast, jag hör redan hans steg. Tack, tack, gå nu.»

Tjänarinnan aflägsnade sig. Helène låg stilla och lyssnade; ännu hördes intet ljud från salen, hennes inbillning hade bedragit henne. Ack, att han kunde dröja så länge, då han ändå visste att . . . Men tyst, nu hörde hon steg därute, dörren öppnades, och hennes man närmade sig bädden.

»Älskade,» hviskade hon, »sätt dig där hos mig. Du vet ju, att jag skall dö?»

Han visste det, han böjde jakande på hufvudet.

»Du skall ej sörja mig mycket,» sade hon, »jag har ej varit, sådan jag bort vara; men innan jag dör, måste jag tacka dig därför, att du alltid varit så god!» Hon lade armarne om hans hals och drog honom tätt intill sig.

Han lösgjorde sig sakta ur hennes omfamning. »Säg icke så,» mumlade han doft.

»Jag var ej en passande hustru för dig,» sade hon och tog hans hand. »Jag förstod det redan, då vi voro förlofvade, men jag älskade dig, och jag kunde ej låta dig gå bort. Och jag tänkte, att din kärlek skulle ha öfverseende med mig. Då du ville inviga mig i dina intressen, blef jag rädd. Jag förstod så föga ditt arbete, och jag afskydde det, därför att det drog dig bort från mig; jag ville rå om dig alldeles ensam. Det var orätt, jag borde försökt att förstå dig bättre, och jag har velat det sedan.»

Det låg en förebråelse i dessa ord, en ofrivillig påminnelse om alla de gånger hon försökt att närma sig honom och blifvit tillbakastött. Han kände förebråelsen, hans blick hvilade med ett smärtsamt uttryck på mattan framför hans fötter, och han besvarade ej hennes handtryckning.

»Men du har alltid varit god,» fortfor hon efter en stund, »äfven sedan du upphört att älska mig, var du god — och trofast,» tillade hon sakta, »jag tackar dig!»

Han lösgjorde sin hand med en hastig rörelse. »Försök att sofva,» sade han nästan hårdt, »du tröttar ut dig, du talar för mycket.»

»Jag kan ej sofva,» svarade hon, »och tiden är så kort. Låt mig få hålla din hand!»

Hennes stämma ljöd matt, och en hes hosta följde på orden.

Han räckte henne handen och frågade oroligt: »Kan jag göra något för dig?»

»Ingenting,» svarade hon. »Jag har det så godt. då du sitter här!»

Hon såg på honom med ett drömmande uttryck i ögonen; så småningom spred sig en svag rodnad öfver hennes kinder, och hon sade mycket sakta: »Jag har så ofta längtat att få kyssa dig; säg, får jag?»

Han blef blek och vände bort hufvudet. Hon dolde ansiktet i kudden och hviskade knappast hörbart: »Förlåt mig, Axel!»

Då lutade han sig öfver hennes hufvudgärd, vände med mildt våld hennes ansikte uppåt och tryckte en kyss på de brännande läpparne.

Hon såg på honom med en vidöppen förvånad blick, så slog hon plötsligt bägge armarne om hans hals och kysste honom än en gång med passionerad häftighet. Därefter tog hon ånyo hans hand i sin och låg alldeles tyst med slutna ögon.

Heydenberg satt tillbakalutad i stolen och blickade stelt framför sig.

Hon älskade honom således; han visste det förut, han hade stundom betraktat det som en verklig olycka. Han kunde ej besvara denna kärlek, han ville ej hyckla, och han hade ofta afvisat hennes smekningar med isande köld. Han hade lärt henne att dölja sina känslor, och han hade kommit så långt, att han nästan glömt deras tillvaro; men nu framträdde de ånyo i all sin ursprungliga kraft, nu, när döden nalkades. Hon fordrade intet igen, hon endast gaf, hon var lycklig, blott hon fick hålla hans hand. För första gången kände han, att det låg något rikt och underbart i en sådan kärkek, och för första gången frågade han sig med en känsla af ångest: »Hur har jag kunnat visa en sådan gåfva ifrån mig?»

Han böjde sig ner och såg på henne. De aftärda dragen buro ännu spår af hennes forna skönhet, och han kände, under det han betraktade henne, att något af den släckta ömheten åter flammade upp i hans själ. Om hon förut närmat sig honom så öppet och oförskräckt som i kväll, då hade kanske allt varit annorlunda, men det hade ständigt le-

gat något skrämdt och kufvadt i hennes väsen, och det pinade honom. Om hon nu finge lefva, så skulle de nog lära sig att bättre förstå hvarandra. Det var onaturligt, att hon skulle dö, hon var ju ännu så ung! Men hade inte professorn sagt, att det knappast var troligt, att hon skulle öfverlefva natten? Herre Gud, hon var så förfärligt blek, tänk om redan . . .

»Sofver du Helène?» hviskade han.

»Nej,» svarade hon och slog upp ögonen.

»Har du plågor?»

»Åh nej,» lydde svaret, men ryckningarne kring läpparne motsade orden.

Heydenberg reste sig från sin plats, öppnade dörren till salen och ropade utåt rummet med dämpad och dock skärande röst:

»Doktor, kom in!»

Doktor Ström hörsammade kallelsen, professorn hade redan återvändt till järnvägsstationen.

»Hur är det?» frågade läkaren och plirade mot ljusskenet, han hade slumrat en stund på soffan i den mörka salen.

»Hon har plågor,» ljöd svaret, uttaladt med låg, hård stämma, »lindra dem!»

»Ni begär mycket,» sade läkaren, med en halft medlidsam, halft förvånad blick på Heydenbergs upprörda ansikte, »ni begär kanske mer än som står i människomakt.»

Han närmade sig sängen, fyllde en sked med innehållet i en mörk flaska och räckte det åt den sjuka, som vände bort hufvudet.

»Låt mig slippa,» bad hon.

Han ville göra ett försök att öfvertala henne, men Heydenberg lade handen på hans axel och sade doft: »Tvinga henne icke, om det ej är nödvändigt!»

Doktorn slog tillbaka skedens innehåll. »Medicinen kan ej göra någon nytta, sade han, »den förmår endast att för en stund dämpa smärtorna.»

Han gick bort från sängen och satte sig vid fönstret; Heydenberg intog åter platsen vid sin hustrus hufvudgärd.

»Kan jag göra något för dig?» frågade han på nytt och smekte hennes hand, som hvilade ofvanpå täcket.

»Läs litet i bibeln,» bad hon, »endast några verser.»

Han tog en bibel, som låg på nattduksbordet; den var full med märken och blyertsstreck. Han slog upp den på måfå och läste med vibrerande röst: »Ty kärleken är stark såsom döden, dess nitälskan är hård såsom dödsriket, dess glöd är en elds glöd, en Jehovas låga. Starka vatten kunna icke släcka kärlek, och strömmar ej förkväfva den. Om någon, för att vinna kärlek, än gåfve ut allt sitt gods han eger i sitt hus, man skulle blott förakta honom.»

»Kärleken är starkare än döden,» hviskade hon och betraktade honom med en strålande blick. »Ack, läs mer, läs Davids psalm: Såsom hjorten ropar efter vatten . . .»

Han uppfyllde hennes begäran, och hon lyssnade med blicken oafvändt riktad på hans ansikte. Men så kom det plötsligt ett uttryck af ångest i hennes ögon, hon reste sig till hälften i sängen och sade helt hest: »Jag kväfves!»

Det var dödskampen, som började. Läkaren skyndade fram och lyfte henne högre upp mot kuddarne, Heydenberg satte sig på kanten af sängen och stödde hennes hufvud mot sitt bröst. Kväfningsanfallet var häftigt, och han tyckte, att det varade en hel evighet. Då det omsider upphörde, tycktes hon vara medvetslös, och han lade henne varligt tillbaka på kuddarne.

Han torkade svetten från hennes panna och kysste den. Hon var så blek och orörlig, att han trodde, att hon redan var död, men han hade bedragit sig, hon rörde läpparne, och då han lutade örat intill hennes mun, hviskade hon lågt men hörbart: »Lillan sofver. Hon är ensamt din, du skall älska henne!»

Och han kysste henne än en gång på pannan och svarade: »Ja, min älskade!»

Då log hon, och det leendet låg kvar öfver hennes anletsdrag, ännu sedan lifvet flytt.

* * *

Har ni en vacker solskensdag sett barnen leka i Humlegården? Den stora parken är Stockholms barnkammare, där finnas stora barn och små barn, gossar och flickor, eleganta, moderna barn, som tyckas vara rädda för att smutsa ner sin grannlåt, och barn som ogeneradt krafsa i sanden trots sin elegans.

Har ni händelsevis lagt märke till en liten ljushårig tös, med blå, frågande ögon? Hon håller sig litet afsides från den yra barnaskaran och trycker sin docka tätt intill sig. Hon är blyg, den lilla sylfiden, men leken intresserar henne ofantligt, och bäst det är glömmer hon sin blygbet och beger sig midt i vimlet. Hör så friskt och klockrent hennes skratt klingar! Nu har hon blifvit parhäst åt en jämnstor gosse i blå trikåkläder, och det bär åstad i raskt traf öfver sandgången. Men dockan har hon inte släppt ifrån sig, dockan måste vara med, eljes är det ej som det skall vara.

Därborta på bänken sitter en äldre kvinna och följer med ängslig uppmärksamhet barnens lek. Ibland ropar hon på Helène, och då kommer den lilla ljushåriga fram ur barnskaran för att emottaga en förmaning, att hon inte skall springa för långt bort, och att hon skall vara rädd om sin kappa.

Om söndagseftermiddagarne sitter en högväxt medelålders man på bänken och åskådar barnens lek. Då springer Helène tidt och ofta bort från kamraterna. Hon har så mycket att säga den tyste åskådaren, och han måste gång på gång lyfta henne upp i sitt knä, så att hon skall komma i tillfälle att hviska sina viktiga förtroenden i hans öra. Men hon vill strax ned igen, och han låter henne gå, sedan han smekt hennes ljusa hår och kysst de rosiga kinderna. Hon ilar tillbaka till kamraterna, så fort de små benen förmå att bära henne, och han följer henne med blicken och säger för sig själf: »Min lilla älskling, hvad hon är lik sin mor.»

Den 15 dennes

utgår inlemningstiden för skrifter under afdelningarne 1, 2 och 3 i vår utlysta literära pristäfling. Skrifter under afdelningarne 4 och 5 skola vara inlemnade senast den 1 augusti. Se fullständig plan i n:r 19 för i år.

Att bereda fjäder och tagel till sängkläder.

Prisbelönadt svar på prisfrågan LV
af **Reggy.**

Bland de många åligganden, som tillhöra en husmoder på landet, är äfven att tillvarataga och på lämpligt sätt behandla fjäder och tagel, hvilka äro ganska värdefulla biprodukter i en landtbrukares ekonomi, då ju sängkläder äro rätt dyra att inköpa.

Vi vilja nu först sysselsätta oss med fjädern och dess behandling.

All fjäder efter gäss, ankor, änder och all slags sjöfågel bör alltid förvaras särskildt, enär den äger ett betydligt högre värde än den fjäder man får efter hönsfågel, vare sig tam eller vild. Fjädern efter de två förstnämnda slagen behöfver ej heller före användandet undergå någon rengöring genom tvättning, förutsatt att man gått rätt tillväga vid slakten, så att fjädern ej blifvit blodig. Det är endast fjäder efter skjuten eller halshuggen fågel, hvilken behöfver någon särskild rengöring, och om man har tid eller vill göra sig möda med att afplocka all blodig fjäder för sig, så kan man slippa lindrigt ifrån den högst besvärliga tvättningen af ett större parti fjäder.

Vid slakt af gäss och ankor förfares så, att man med venstra handen fattar ett säkert tag om gåsens näbb, under det man med knäna fasthåller hans kropp, hvarefter man afplockar några fjädrar uppe i nacken, så att den grop eller lilla fördjupning som där finnes, blir blottad. Med en hvass pennknif sticker man ett hål i denna fördjupning och låter blodet afrinna i ett bredvid stående kärl. Sedan lägges kroppen på ett bräde med halsen hängande nedåt, på det att allt blod må väl afdrypa, hvarefter hufvudet omlindas med ett tygstycke för att under plockningen skydda kläder och fjäder för blodfläckar. Då alla gäss sålunda blifvit slaktade, företages genast plockningen, medan kropparne ännu äro varma, emedan arbetet då utföres betydligt lättare, än sedan de kallnat. Man måste därvid först försiktigt afplocka *fjädern* och kvarlemna de under denna sittande mjuka *hulldunen*, hvilka plockas för sig i ett särskildt kärl. Dessa hulldun lemna ytterst mjuka och behagliga hufvudkuddar och äro af högt värde, isynnerhet som en ganska ringa mängd däraf erhålles från hvarje fågel.

Då man samlat tillräckligt mycket fjäder — vanligen under två eller flere år — företages »spritningen», hvarmed menas det arbete, hvarigenom fjäderns mjuka del, »fanet», befrias från de hårda delarne, »spolen och skaftet». Man fattar därvid en fjäder i sänder och med en liten knif afrifver man fanet på ömse sidor om stjälken, börjande så nära toppen som möjligt. Fanet följer vanligen med i en sammanhängande sträcka. På de mjuka fjädrarne börjas spritningen ungefär på midten, hvarefter toppen afskäres. De minsta och mjukaste fjädrarne — dunen — spritas ej, man endast bryter eller naggar stjälken något med knifven.

Fjädern är nu färdig för användning till kuddar och bolster och kan begagnas flere år, innan den behöfver någon rengöring, om ej särskilda omständigheter sådant fordra.

Nedsölad och blodig fjäder lägges efter spritningen i ett större träkärl och begjutes med en *kall* eller *ljum* sodalut af 30 à 35 liter vatten till hvarje kilo soda. För öfrigt förfares därmed på samma sätt, som här nedan skall sägas om behandlingen af gammal fjäder.

När dunkläder tjänstgjort en längre tid, börjar fjädern packa ihop sig i små sammanhängande klumpar, och man kan visserligen genom piskning och skakning för tillfället få dem rätt yfviga igen, men detta blir af kort varaktighet, och om några dagar äro sängkläderna åter lika otrefliga. Då är hög tid att tänka på deras rengöring, hvilken egentligen bör försiggå, innan de hunnit bli så dåliga. Fjädern tömmes ur varen i stora träkärl och begjutes med tämligen varm sodalut, med hvilken den får stå till följande dag, då den väl vaskas och röres i sodaluten, hvarefter den sköljes i rent vatten. Lättast går detta, om man ställer karet i ordning som till byk och lägger ett sämre skynke i botten af karet under fjädern. Luten kan då med lätthet aftappas och rent, varmt vatten för sköljningen påhällas så många gånger man anser nödigt. Fjädern tömmes sedan i ett stort nät och upphänges i ett rum, där litet luftdrag kan åstadkommas. Hvartefter fjädern torkar, faller den ur nätet, då man lindrigt skakar det. I brist på nät kan man taga ett stort lakan, (eller köpa några meter enträdning, ett ytterst glest tyg, hvilket användes till mellanlägg vid stoppning af möbler), hvilket förses med öglor i alla fyra hörnen. Genom dessa trädas snören, hvilka fästas vid

krokar eller spikar i väggarne, så att lakanet blir lindrigt utspändt och fritt hängande. Härpå lägges nu fjädern och omröres som oftast, tills den blir torr. För att sedan få den yfvig och svällande, lägges litet omsender däraf i en varm pannmur och röres tills den blifvit väl genomhettad. Detta arbete fordrar den yttersta försiktighet och påpasslighet och bör aldrig öfverlemnas åt tjänstfolket ensamt. Blir pannmuren för het, och detta inträffar lätt, så bränes fjädern, hvarför man blott bör elda med torrt ris, stickor, spånor eller kol, och en person måste ständigt sköta elden, färdig att med en ugnsraka genast rifva ut den, ifall den som rör i pannmuren skulle märka, att det börjar »osa hett». Sedan fjädern tagits ur pannmuren och fått kallna, är den färdig att fyllas på varen och är nu lika mjuk och fin, som om den vore ny. Mången nöjer sig med att på detta sätt färska upp gammal fjäder, utan att först tvätta den, och den blir äfven så behandlad mycket bra och lik gammal fjäder, ty dam, söndersmulade stjälkar och annat skräp stannar på botten i pannmuren, därifrån det bör aflägsnas mellan hvarje ny iläggning, och fjädern blir mjuk och svällande. Sängkläder, som användts åt små barn eller sjuka, är det dock skäl att underkasta den grundligare rengöringen genom tvätt. Familjer, hvilka äro i tillfälle att anlita en ångrensningsanstalt, tillrådas att göra detta, särdeles om det gäller sängkläder, som användts vid smittosamma sjukdomar.

Det säger sig själft, att rengöring af fjäder bör företagas under den varma årstiden.

Annu ett ord angående fjäder. Som hvarje erfaren husmoder vet, har fjäder en stor benägenhet att krypa igenom äfven de tätaste bolstervar, och svårast i detta hänseende äro de till utseendet oskyldigaste, nämligen hulldunen, hvarför till dem ofta användes var af mjukt sämskskinn. Vanligt bolstervar måste därför alltid klistras, och ett recept på ett förträffligt klister torde för mången vara välkommet.

5 liter vatten kokas med ⅛ liter linfrö, tills det blir som en tjock välling, silas och hälles åter i grytan. 1,065 gram gult vax och 50 gram lim iläggas att under ständig omröring smälta. Då vällingen uppkokar, ivispas så mycket finsiktadt rågmjöl, att det blir som en tjock gröt. Bolstervaret vändes afvigt, lägges på ett bord och bestrykes medels en borste jämnt och väl med gröten. Borstningen fortsättes, tills det blir glatt, hvarefter varet upphänges öfver stänger i varmt rum, så att det ej klibbar mot hvartannat. Då det blifvit halftorrt, vändes rätsidan ut och bolstervaret manglas tills det blifvit fullkomligt slätt, hvarefter fjädern itömmes.

Nu återstår att redogöra för behandlingen af nytt och gammalt tagel.

Tagel erhålles ej blott från hästens svans och man, utan äfven från nötkreaturens svansar, och bör ej tagas förr än sent på hösten, då flugor af alla slag upphört att anfalla djuren. Att klippa deras svansar, då sommaren tillstundar, är, lindrigast sagdt, djurplågeri, ty naturen har icke ämnat dessa endast till en prydnad för djuren, utan isynnerhet till flugviskor, och det är just under sommaren, som dessa behöfva vara både långa och yfviga.

Nytt tagel kokas för att blifva rent i en sodalut af en kilogram soda till 35 liter vatten. Sedan det blifvit fullständigt torrt, företages spinningen. För detta ändamål fordres en vef, i ändan försedd med en stark krok, och så stadigt fästad, att snodden kan göras rätt kraftig. Ett enkelt sätt att åstadkomma en sådan apparat är att låta förfärdiga vefven af en järnten, hvilken på midten förses med en stos (påvänd järnring) och i ändan böjes till en stadig krok. I ett bräde, hvilket är ett par fot längre än bredden på dörren till det rum, bod eller annat uthus, där man ämnar utföra arbetet, göres en urskärning för stosen, hvarefter vefven fästes vid brädet medels tvänne märlor, den ena mellan stosen och kroken, helt nära stosen, den andra vid brädets andra kant. Stosen är nödvändig för att få styrning på vefven. Vidstående teckning visar närmare ap-

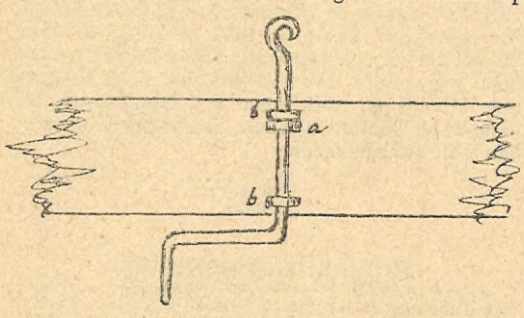

a. Stosen.
b. Märlor.

paratens utseende. Nu ställer man ett par stolar, bockar eller hvad man vill använda inne i rummet på ömse sidor om dörren och lägger brädet därpå, med kroken utåt gården, och så att det får stöd emot dörrposterna, hvarefter ett par duktiga tyngder läggas på brädets ändar. Spinnmaskinen är nu färdig, och arbetet utföres af två personer, af hvilka den ena sköter vefven, den andra taglet, hvilket han bär framför sig i ett förkläde, så fästadt att han får ha båda händerna lediga. Ett stadigt snöre lägges först längs kroken, en liten knippa tagel läggas omkring den, och snörets bägge ändar lindas upp på ändan af vefven ofvanför krokhalsen för att ej bli insnodda bland taglet. Vefven sättes i gång, och den som spinner taglet går baklänges och drager ut snodden liksom en repslagare, eller som man drager ut ändan vid garnspinning, dock med den skillnad att ändan här spinnes grof som ett lillfinger (omkring 1 centimer i genomsnitt). Länken måste snos så hårdt, att den alldeles knorrar ihop sig, då man det ringaste släpper efter honom. Har man snott så lång länk man anser lämpligt, så nystar man upp denna, och nystanet ombindes säkert med snöret, som fästades vid begynnelseändan. En ny länk snos och så undan för undan, tills man ej har mera tagel kvar.

Taglet kan också i nödfall spinnas af en person på en så kallad handvind, närmast lik en vef till ett gäddrag, ehuru mycket större än en sådan, och där yttre tvärslån är försedd med ett hak för att hålla snodden kvar. (Se teckningen). Vinden svän-

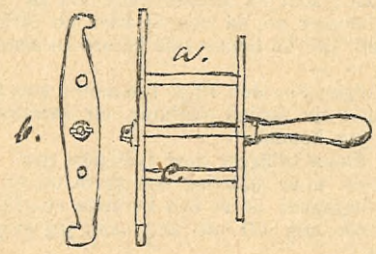

a. Handvind.
b Den yttre tvärslån sedd framifrån.
c. Här fästes början af snodden.

ges omkring med högra handen, under det utredningen af taglet sker med den venstra, och länken upplindas på själfva vinden, hvartefter den blifvit snodd. Det fordrar dock öfning och styrka att med denna apparat åstadkomma en tillräckligt fast snodd.

Sedan allt taglet blifvit spunnet, kokas nystanen en timme i sodalut, till hvilken bör sättas något litet tjära för att skydda taglet mot åverkan af mal och andra insekter. Nu upptages det, sköljes och får riktigt väl genomtorka ute eller i luftigt rum. Därefter uppviras nystanen, taglet snos upp, plockas isär och redes ut mycket omsorgsfullt och är sedan färdigt att användas till stoppning af madrasser eller möbler.

Gammalt begagnadt tagel, som blifvit hårdt ihoppackadt och behöfver spinnas om, måste först plockas och redas ut, hvarefter det piskas med ett par stadiga enpåkar för att blifva befriadt från dam. Rotting är mindre lämplig att använda, emedan taglet snor sig omkring de mjuka rottingarne för hvart slag man slår. Sedan taglet blifvit piskadt, spinnes och kokas det på samma sätt som nytt tagel och blir i alla afseenden lika godt som sådant.

Literatur.

Medicinska vägvisare. Under denna gemensamma samlingsrubrik har den välkända förlagsfirman F. & G. Beijer härstädes utgifvit en serie populära afhandlingar öfver olika af vår tids allmänna sjukdomar, författade hvarje särskildt af framstående specialister inom vetenskapen. Detta företag synes oss förtjäna all uppmärksamhet från vår allmänhets sida, icke minst från den kvinliga, då det ju så ofta är just makan, modern eller systern i hemmet gifvet att som öm sjukvårderska framgångsrikt stå läkaren vid sidan, och hon naturligtvis dess bättre rustad går till sitt värf, om hon själf eger något djupare insikt i arten af det onda, som behandlas, än hvad den rent yttre sjukvården kan gifva henne. De »medicinska vägvisarne», så säges ock i företagets förord, »vilja ingalunda göra alla till läkare, men väl försöka att utbilda dem till insiktsfullare medhjälpare vid sjukdomarnes förebyggande och hygieniska behandling».

Serien omfattar redan elfva olika nummer, bland hvilka vi finna broschyrer om: »Lungsot, dess förebyggande och botande», af *d:r Karl Werner*, »Sömn och sömnlöshet», af *d:r Vetlesen*, »Nervsystemet», af *d:r Paul Berger*, »Hysteri», af *d:r Ruhemann*, »Kvinnosjukdomarne», af *d:r J. Herm. Baas* m. fl. Ofversättningarne äro verkställda af män inom facket, hvilket garanterar för deras pålitlighet, och de synnerligen moderata prisen böra i sin mån bidraga att gifva spridning åt ett arbete, som redan på grund af sin egen betydelse och värde bör kunna påräkna vid läsekrets, hvarhelst ögonen öppnats för att genom lektyren äfven då och då skaffa in i hemmen ett reelare utbyte, än hvad den sedvanliga romanslukningen kan medföra.

Teater och musik.

Kungl. operan. Danske kungl. kammarsångaren *Simonsen* har uppträdt i sin andra gästroll såsom *Wilhelm Tell* i Rossinis stora opera af samma namn. Han gaf denna roll första gången förl. fredag vid k. operans sista abonnementsafton inför en mycket talrik publik. Konungen och kronprinsen öfvervoro föreställningen, som leddes af direktör Nordquist, och som gick särdeles raskt och jämnt. Hr Simonsens Wilhelm Tell öfverträffade både i vokalt och dramatiskt hänseende hans Figaro. Hr S. inlägger allvar, värdighet och kraft i sin framställning, hvilken, om vi frånräkna några för vårt lynne främmande, men utpräglade danska drag, väl motsvarar vår föreställning om den schweiziske frihetshjälten och låter icke så litet af den historiska gestalten framträda. Liksom han i de viktigare scenerna väl häfdade sin plats såsom dramatisk medelpunktfigur, så lät han här också sin klangfulla, kraftiga stämma komma till heders. Hans uppträdande i denna roll förklarade i väsentlig del det stora rykte hr Simonsen nått såsom konstnär.

Meddelanden till tidningen böra adresseras till Iduns Redaktion eller Iduns Expedition, Stockholm, ej till någon person inom redaktionen.

Loretos madonna.

En skildring från Italien.

För Idun

af

Hilda Hinkle.

(Forts.)

Ercole har velat lemna fönstret, ja, äfven huset, men trots sin föresats blir han alltjämt kvar och betraktar Elena med så brännande blickar, att hon, fastän hon ej ser åt honom, dock erfar en nervös och obehaglig retning i sina egna ögonlock.

Den unge mannens våldsamma kärlek smärtar henne, på samma gång det dock på botten af hennes hjärta finnes en viss tillfredsställelse däröfver — det är ju alltid ljuft att vara älskad! — —

Likt myggan, som ständigt på nytt flyger ljuset nära, är Elena, innan hon rätt vet af det, åter vid Ercoles sida.

»Hör mig, signora Elena», bönfaller han. »Kom hit och stanna några få sekunder, så att jag kan få säga er, hvad jag har på hjärtat. Kom hit ut till mig på balkongen.» Och han lägger sin hand på hennes arm för att förmå henne att uppfylla hans önskan.

Men redan är hon åter borta, är hos systern, som med tårar i ögonen sitter i ett aflägset hörn af rummet, där hon låtsar sig djupt försjunken i betraktandet af ett planschverk, medan hennes blickar dock oafbrutet ha följt Elenas och Ercoles rörelser.

»Kära lilla syster», ber den unga frun, »kom och sjung för oss »The last rose of summer». Den vackra sången ur operan Martha ljuder aldrig så angenämt som från dina läppar.»

Flickan går motvilligt till pianot.

Tonerna klinga åter genom rummet.

Elena har rätt, den kompositionen tyckes enkom skrifver för Lizzi, som i den vemodiga sången

liksom tolkar sina egna svikna förhoppningar och de kval, som tära hennes bröst.

Husets fru är ånyo vid den ödesdigra fönsternischen.

En osynlig makt — kanske hennes eget svaga hjärta — drar henne bort till mannen, som nu har vändt ryggen mot det upplysta rummet och stirrar ut i natten.

»Stig in till oss andra», säger Elena.

Då Ercole ej rör på sig, tillägger hon:

»Var nu inte barnslig längre — eller var åtminstone ett snällt barn, hvilket gör såsom gammalt, förståndigt folk ber om.»

»Nej», invänder han tvärt, »lika säkert som att jag nu står här, lika säkert viker jag ej från platsen, förrän ni har hört, hvad jag har att säga er.»

Och han fattar tag om hennes arm och drar henne ut på balkongen, i det han utbrister: »Var då barmhärtig, låt mig tala! Det är saker af största vikt, jag måste yppa för er.»

Och därvid är rösten så full af bitter smärta, att den unga frun djupt röres däraf; därför stannar hon också liksom fastspikad kvar på platsen, i det hon tyst och utan att kunna yttra ett ord till svar lyssnar till Ercoles af stark sinnesrörelse vibrerande stämma:

»Jag visste ju, att ni i grund och botten ändå var god och medlidsam. Hur kunde också då ni, som är så uppfylld af människokärlek, visa er hård och obeveklig ensamt emot mig, som älskar er, som tillber er af hela mitt hjärta — — — —

»Nej, gå ej», ber han Elena, som gör en otålig gest, »ni måste nu höra mig till slut, och om ni lofvar mig att stanna, skall jag fatta mig kort, så kort och fåordigt, som det är möjligt, när hjärtat är öfverfullt.

Men hvad var det nu jag egentligen ville säga? Ack, jag kan icke samla mina tankar; de bilda ett rent kaos i mitt hufvud.

Ha — — — hör på er syster, nu sjunger hon en glad visa om lycklig, besvarad kärlek. Det är en blodig ironi mot mig, som står här förkrossad under er kalla likgiltighet.

Nej, ni får ej gå — — — haf blott en enda gång tålamod.

Att ni ej kan fatta, huru er köld plågar mig — — — om jag ändå kunde förklara för er, huru det bränner här — ja, just här i bröstet — eller är det ej snarare i mitt hjärta? Nej, nu vet jag, det är i hjärnan denna förtärande eld rasar.

Ni är afundsvärd, signora Elena, ni som är så lugn, så kall och så beräknande — — — Finnes det ej en gnista värme i er själ, och är en sådan lidelse som den, hvilken hotar att göra mig förryckt, för er något alldeles okändt?

O, att jag kunde finna de rätta orden för att beveka er — — — haf förbarmande med en olycklig, hvars kval äro helvetiska!

Jag kan ej här säga er allt; lofva mig därför, att ni skall höra mig en annan gång, en gång då vi äro ostörda, till exempel i afton, senare, då er man är gången. Eller kom ut i trädgården, när de andra ha lagt sig, och låt mig då i lugn få utgjuta för er min smärta. Ni är god, ni är barmhärtig! Unna därför någon lisa åt den man, som lider så grymt genom sin kärlek till er.

Jag skall låtsa mig gå, strax efter det er man är borta, och skall sedan tåligt vänta där nere i ensamheten, till dess ni blir hågad att komma.

Hvarför skulle ni ej vilja taga er en promenad i den svala aftonstunden? Att jag då tillfälligtvis har kvarglömt mig under edra herrliga palmer, hvad vore däri väl för märkvärdigt?

Ja, kom, signora Elena, endast för några få korta minuter; se, på mina knän bönfaller jag er därom!»

Ängsligt ljuder Elenas stämma:

»Signor Ercole, stig upp. Ni är alldeles från förståndet, då ni ens för ett ögonblick kan tro, att jag skulle uppfylla en så vanvettig begäran.»

»Signora Elena, betänk, att det är en lifdömd, som ber er om en sista ynnest. Utan er kärlek är lifvet för mig utan ringaste värde, och jag är därför fast besluten att göra en ända därpå!»

»Signor Ercole, det är ni, som är grym och hjärtlös, då ni plågar mig med dylika ord. Ni, som känner min sympati och min stora vänskap för er, vet också, huru lifligt jag önskar foga mig efter er i allt, som är rimligt, och som ej stöter mot min plikt.»

Som om Ercole ej hört ett enda ord fortfor han:

»I den kristliga barmhärtighetens namn besvär jag er att bevilja min bön! Eller är ni då lika hård som denna granitmur här nedanför ert fönster?»

»Hvilken besynnerlig enträgenhet!» utbrister Elena. »Om ni ej är ifrån förståndet, måste ni begripa, att hvad ni fordrar är ogörligt.»

»Jag inser nu», återtager Ercole, »att ni är lika kall som denna klippa, utför hvilken jag skall kasta mig inför edra ögon, såvida ni verkligen har mod att drifva mig till en så förtvifladt handling!»

Och Ercole lägger handen på altanräcket, liksom för att svinga sig däröfver, i det han hviskar med skälfvande röst:

»Var misskundsam! Gif mig ert löfte, ty i annat fall är detta min sista stund. Det är ni, som nu bestämmer öfver lif eller död — välj alltså!»

Elena darrar i andlös spänning och förlamad af skräck.

Hennes första tanke är att ropa sin man, som just står borta vid pianot, till hjälp, men — hur förklara för honom den förfärliga situation, hvari hon har råkat?

Om hon ändå låtit Ercole bli kvar i sin fönsternisch, så länge han velat, utan att hon försökt draga honom därifrån! Endast hennes olyckliga medlidande hade bragt det till denna ytterlighet!

Ercole, som förgäfves har lyssnat efter ett svar, klättrar plötsligt upp på räcket, i det han utstöter det ordet:

»Nå?»

Elena ser redan, huru han, den unge mannen, stympas emot klippans skarpa afsatser, innan han sjunker ner i djupet, hvilket utbreder sig svart och hemskt, likt en afgrund.

Hon skulle aldrig mera ha en lugn stund efter en så fasansfull syn, isynnerhet som hon älskar den man , som för hennes skull vill gå i döden.

Hon känner nu, då hon är nära att förlora honom, att han är henne vida kärare än hennes eget jag — — —

Ändtligen hör den ifrige lyssnaren, som alltjämt bibehåller sin farliga ställning, ett darrande:

»Ja, jag kommer!»

Och Elena tillägger med tydligare röst:

»Ercole, ni är själfvisk och grym uti er kärlek, då ni begagnar er af den kvinliga svagheten för att förmå mig till ett steg, som jag evigt skall ångra.»

Bertarelli hade farit in till staden, och ungefär en timme senare har Ercole tagit afsked.

Han är ensam ute i trädgården, där han genom det öppna fönstret kan uppfånga ett och annat ljud inifrån.

Lizzi bjuder godnatt, och snart råder fullkomlig tystnad öfver allt. Åfven ljusen äro släckta; blott en liten lampa brinner i förstugan och upplyser trappuppgången till sofrummen!

Under väntans långa stunder har Ercole god tid att öfvertänka de ord, hvarmed han hoppas beveka den unga kvinnan.

Vid närmare eftersinnande vet han dock knappt, hvad han egentligen skall säga henne,

Han har ju redan låtit henne förstå, huru gränslöst han älskar henne.

Men vet han ej också i förväg, hvilket svar som väntar honom?

Skall hon ej vid hans första passionerade utbrott vända sig ifrån honom, högmodig och drottningslik, såsom hon hela aftonen varit mot honom?

Hvad hoppas han då af detta rendez-vous, som han endast genom en hotelse lyckats utverka?

Hvilken är denna kvinnas svaga, sårbara punkt? Hon är såväl till utseende som till tänkesätt så olika alla hans tidigare eröfringar. Hon är kärleksfull och vek, men tillika stolt, och i hela hennes sätt ligger ett visst: »kom mig ej för nära».

Det är just detta, som på en gång utgör hans förtviflan och tjusar honom, och på grund hvaraf hennes egande förefaller honom, den i kärleksaffärer redan blaserade, såsom ett det mest eftersträfvansvärda mål.

Det vore en triumf, värdig en Don Juan, att se denna kvinna i hängifven kärlek vid sina fötter.

Men hur skall han nå så långt? Hvar finna nyckeln till detta hjärta?

Ercole, som alltid har varit fullt öfvertygad om sin oemotståndlighet, känner sig nu för första gången helt klenmodig — — —

Före den fatala resan till Sicilien, hade den unga frans tillmötesgående sätt och intresserade blickar låtit honom förmoda, att Elena, trots sitt högdragna skick, dock blott var en svag kvinna, en Evas sanna dotter, som lätt nog kunde duka under för frestelsen.

Hvad hade tilldragit sig, som så förändrat situationen? Blott han visste orsaken till hennes onaturliga köld, skulle det väl ej vara omöjligt att undanrödja verkningarna.

Men hvarför dröjer Elena? Det är för länge sedan tyst i hela huset. Skulle hon ha ångrat sig, skulle hon kanske i sista ögonblicket svika sitt löfte?

Dock nej, hon måste komma, ty Elena är ordhållig, det har Ercole ofta erfarit.

Stjärnorna lysa klara och stora på den mörkblå himlen. Ercole försöker i brist på bättre att räkna dem, men afstår snart från detta lönlösa arbete.

Vesuvius, den gamle jätten, som förut legat mörk, nästan osynlig, flammar hastigt upp och ger hans tankar en annan riktning. En eldkrans kröner toppen, medan väldiga lavamassor slungas upp mot skyn för att nedfalla, likt fyrverkeripjeser, utför bergets sluttning.

Det imponerande skådespel, som ter sig för hans ögon, drager för en stund tankarne från hans eget jag och från passionen, som så vildt härjar i hans bröst.

Men skaparens storverk förlora dock snart åter sin tjusningskraft, och Ercoles otålighet eggar honom att förbanna den kvinna, han nyss sagt sig älska så varmt.

Han är ej van att se sig gäckad; likt ett barn, som ej erhåller den åstundade leksaken, är han därför strax färdig att lemna sin vrede lösa tyglar; liksom ett sådant önskar han nu endast att bereda sin förargelse luft, likgiltig om han själf därvid skulle komma till korta.

Därför funderar han allvarligt på effekten af ett själfmord — undrar, huruvida han ej bäst skulle straffa den hjärtlösa genom att sätta sin hotelse i verket och kasta sig i hafvet.

Det blefve ett rättvist straff för hennes hårdhet, och kanske hon, den styfsinta, då skulle skänka den döde den kärlek hon så envist hade nekat den lefvande.

Verandadörren öppnas sakta.

En ljus skugga aftecknar sig mot den mörka bakgrunden. Elena närmar sig ljudlöst, och hennes ord ljuda likt en andehviskning:

»Skynda er, signor Ercole — Säg fort, hvad det är ni så nödvändigt måste meddela mig — — — Jag står som på glödande kol.»

Det är ej något nytt, som jag önskar inprägla i ert hjärta med eldskrift, det är det evigt gamla, som alltid skall ljuda från den unge, varmhjärtade mannens läppar, att jag älskar er, oändligt — gränslöst, vansinnigt!»

»Var det intet annat, då kunde ni sparat er själf denna långa, tålamodspröfvande väntan och mig obehaget af att så här i nattens mörker likt en tjuf smyga mig ut i min egen trädgård!»

Och Elena står i begrepp att vända tillbaka.

»Nej, stanna», flämtar Ercole, »stanna och låt mig utveckla, huru oändligt jag håller er kär.»

»Min vän, har ni rätt betänkt, att jag är en gift kvinna, hvars lilla oskyldiga dotter sofver inom de väggar, vi se framför oss? Har ni också tänkt på er fars giftermålsförslag eller på min man, som jag inför altaret har svurit en evig trohet?»

»Er man? Tror ni då, att han älskar er ens hälften så mycket som jag — tror ni, att han, gubben, förmår uppskatta er så som jag? Han, som redan för länge sedan förgätit, huru varmt hjärtat klappar i de ungas bröst!

Hur kan ni egentligen våga att tala om honom med mig? Det var djärft af er att i afton inför mina ögon så ömt smeka hans grå hufvud — förstod ni då ej, att det skulle göra mig rasande, skulle egga min vilda lidelse till fördubblad styrka?

Men ni kvinnor äro hvarandra lika, koketta och alltid färdiga att spela komedi. Ni har själf dragit mig till er. Ni uppväckte min böjelse, uppmuntrade min kärlek, och nu, då han har nått sin höjdpunkt och vill ha sin belöning, stöter ni mig tillbaka för att kunna glänsa i helgongloria. Ni besinnar ej, att ni genom ert uppförande har gifvit mig vissa rättigheter — att min kärlek med skäl fordrar er genkärlek.

Ve öfver er blonda skönhet och tusen gånger ve öfver er älskvärdhet, era ljufva blickar och er milda stämma, som väckt den kärlek till lif, hvilken ni förkastar.

Hvem gaf er lof att störande gripa in i mitt lif? Jag kom i ert hus med ett fritt hjärta, jag var lugn och fullt tillfreds med mig själf och hela världen. Jag hade tröttnat på alla dessa eröfringar, som äro oss unge män så lätta, och fann, att det nu var på tiden att, som min far önskade, böja mig under äktenskapets ok. Jag föresatte mig att bli en god make och familjefader, och hade ni ej kommit emellan, skulle jag kanske redan haft ett eget hem.

(Forts.)

Innehållsförteckning:

Selma Lagerlöf; af —*n*—*s*. (Med porträtt.) — Teresa; dikt af *Per Hallström*. — Medan vinden blåser; af —*e* —*n*. — En engelsk flickpension; skildrad för Idun af —*tx*. — Iduns skollofskoloni. — Stark såsom döden; berättelse för Idun af *E* . . . (Forts. och slut fr. föreg. n:r.) — Att bereda fjäder och tagel till sängkläder; prisbel. svar på prisfrågan LV af *Reggy*. (Med 2 illustr.) — Literatur. — Teater och musik. — Loretos madonna; en skildring från Italien, för Idun af *Hilda Hintze*. (Forts.)

☞ *De smycken, som fortfarande för den s. k. lilla toaletten äro förherskande, äro alltjämt de små emaljerade blommor och fjärilar, som under vintern 1890 väckte så stort uppseende i Paris. De modernaste äro Viol-, Blåklint- o. Penséebroscherna samt de små hvit- och blåemaljerade fjärilarne. Prisen ställa sig olika fr. 6 till 15 kr. Sändas efter rekvisition till landsorten i rek. bref. från*

Juvelerar HALLBERG, Regeringsgatan 9.